

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

Індустрія туризму в останнє десятиріччя стала в ряд важливих галузей у світовому масштабі. Туризм у більш ніж 40 країнах світу залишається основним джерелом прибутку національних економік. Однак пандемія коронавірусу внесла свої корективи, і за 2020 рік збитки індустрії туризму через пандемію COVID-19 сягнули 2,4 трильйона доларів. Відповідно до підрахунків Всесвітньої туристичної організації ООН, аналогічні втрати й за підсумками 2021 року, що в сумі складає \$4,8 трлн збитків з початку пандемії. Проте нині ефективний розвиток основних видів туристичного підприємництва набуває особливого значення, адже суб'єкти туристичного бізнесу, приймаючи рішення про інвестиційно-інноваційне переоснащення підприємства прагнуть мінімізувати можливі ризики та сподіваються на впровадження дієвих механізмів підтримки на рівні держави.

Разом з тим частка ринку, яку займають суб'єкти туристичного підприємства, та позитивна динаміка її зміни є одними із найбільш важливих факторів, що визначають рівень розвитку основних видів туристичного підприємництва [3].

Розглядаючи сучасні тенденції туристичного розвитку України, можна зазначити, що рівень туристичних послуг є одним із важливих індикаторів добробуту населення. Крім того, розвиток цієї сфери сприяє розширенню внутрішнього ринку як основи економічного зростання, а саме:

- розвиток інформаційних технологій у туризмі;
- зростання самоорганізованих подорожей;
- розробка туристичних продуктів за видами потреб туристів («зелений» туризм, освітній, військовий, гастрономічний, тощо);
- внутрішній туризм.

Це пояснюється тим, що відсутня програма регіонального розвитку, підтримки та популяризації внутрішнього туризму, часте неспівпадіння співвідношення «ціна-якість», відсутність каталогів із туристичними об'єктами та місцями відпочинку, відсутні розроблені екскурсії. Розвиток внутрішнього туризму на туристичному ринку позитивно вплине на такі сектори економіки, як транспорт, торгівлю, зв'язок, будівництво та інші складові сфери послуг. Також саме цей напрям здатний підтримувати національні традиції, стимулювати розвиток народних промислів, сприяти національно-патріотичному та екологічному вихованню.

Рекреаційний туристичний потенціал України формує передумови для перспективного розвитку потенціалу туристичного та курортного господарства. Сьогодні територія є рекреаційним резервом та знаходиться на шляху екстенсивного освоєння. Тож, пріоритетним напрямками розвитку туристичного ринку є наступні:

- забезпечення сталого розвитку туристичної галузі в країні та виведення її на конкурентоспроможний та економічно вигідний рівень;
- відновлення та створення нових осередків туристичної діяльності;
- створення сприятливих умов для залучення інвестицій, сучасної інфраструктури туризму, ефективного використання природного історико-культурного та туристично-рекреаційного потенціалу;
- збільшення показників в'їзного туризму;
- збереження та часткове відновлення історико-архітектурних пам'яток;
- сприяння духовному розвитку населення, зміцнення здоров'я людей, формування у громадян загальнолюдських цінностей;
- залучення до співпраці підприємства державної та недержавної форми власності [1].

Розвиток туризму в Україні має значний вплив на всі види економічної діяльності, а саме: зв'язок, транспорт, торгівлю, будівництво, виробництво, фінансовий та аграрний сектори, і є одним із найперспективніших напрямів нарощення темпів ВВП і, як наслідок, економічного зростання. Основними групами чинників розвитку туризму є:

- мотиваційні (психологічні чинники, які впливають на вибір мети подорожі в ті чи інші періоди в певні регіони, тобто потреби, мотиви, цінності, стереотипи тощо);
- географічні (особливості фізико-, економіко-, політико-географічного положення країн та регіонів, необхідність налагодження зв'язків між ними);
- політичні (стабільна політична ситуація);
- соціальні (демографічні та міграційні процеси, розвиток суспільних відносин);
- розвиток науково-технічного потенціалу;
- екологічні (збереження навколишнього середовища, придатного для проживання та відпочинку людей);
- економічні (розвиток економіки) [2].

Загалом тенденції міжнародного туризму є позитивними. Зменшення мовних бар'єрів, інтерес до іншої культури та менталітету, космополітизм, активний розвиток рекламною сфери, вільний доступ до інформації, – сприяють розвитку туризму у всіх країнах.

Подальший розвиток демократії та вдосконалення законодавчої бази, політична стабільність та міжнародна відкритість, розвиток інфраструктури по всій території України, визначення пріоритетності економічного розвитку у сфері туризму та майбутній вступ України до НАТО та ЄС – все це забезпечить створення

високоприбуткової туристичної галузі, яка буде задовольняти потреби внутрішнього та зовнішнього туризму з урахуванням потенціалу України та її національних особливостей.

Отже, Україна, маючи великий туристичний потенціал, повинна виходити на світовий ринок туризму, тим самим залучати іноземних туристів та інвесторів. Розвиток курортно-туристичної сфери призведе до збільшення доходів, що надходять в регіональні і місцеві бюджети, і тим самим покращить рівень життя населення. Наявності унікальних туристичних ресурсів та створення на їх основі туристичних продуктів недостатньо для досягнення успішного розвитку туристичної галузі. Ключовим моментом є забезпечення інформованості туриста про те, які продукти є та як їх можна отримати. Від наявності туристичної інформації залежить, як турист використає свій вільний час на території області, що, своєю чергою, забезпечить задоволення його потреб, вплине на загальне позитивне враження від цілої поїздки та бажання здійснити наступні подорожі.

Література

1. Давидова О. А. Сучасний стан та перспективи розвитку готельного господарства України. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2017. № 2, Т. 2. С. 257–260.
2. Берешак В. Як COVID-19 змінив готельний бізнес в Україні. URL: <https://thepage.ua/ua/exclusive/sho-stanetsya-z-gotelyami-cherez-koronavirus>.
3. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: монографія / за заг. ред. професора В. Г. Герасименка; авт. кол.: В. Г. Герасименко, С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов [та ін.]. Одеса : Астропринт, 2013. 304 с.